

Lærerstuderendes Landskreds

Hørings svar fra Lærerstuderendes Landskreds

- Vedrørende Lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser

Generelle bemærkninger

Lærerstuderendes Landskreds har med stor interesse fulgt processen med dannelse af de nye professionshøjskoler i Danmark og har med spænding afventet regeringens lovforslag herom. Lærerstuderendes Landskreds anser dannelsen af professionshøjskoler som et rigtigt skridt i retningen af en kvalitetssikring af de danske professionsbacheloruddannelser, og mener derfor også, at der i lovforslaget er skitserede en række positive tiltag, der kan medvirke til en forbedring af uddannelsessektoren for de mellemlange videregående uddannelser. Når det er sagt så er der i lovforslaget en del elementer, som Lærerstuderendes Landskreds ikke finder hensigtsmæssige.

Tager man den seneste tids store fokus på læreruddannelsen og dens problemer omkring rekruttering af studerende, reformen af læreruddannelsen og fokuset på lærergerningen i betragtning, mener vi, at det fordelagtigt at se på strukturen omkring læreruddannelsen. Det lovforslag, som ligger, vil betyde rigtigt store ændringer i uddannelsesstrukturen omkring MVU-uddannelserne. Disse ændringer må og skal implementeres på en måde, så der ikke sker de samme fejltagelser, som der skete omkring etableringen af CVU'erne.

Vi kan kun være enige i, som det står beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, at det er nødvendigt at styrke kvaliteten og udviklingen på grunduddannelserne. Derfor vil vi på det kraftigste opfordre til, at man grundigt overvejer, hvordan man konkret kan opfylde disse mål, så de studerende overalt i landet reelt mærker et kvalitetsløft.

Professionshøjskolernes ledelsesstruktur og organisering

Lærerstuderendes Landskreds er bekymrede for den enorme store indflydelse og definationsmagt, som både de i § 52 – 55 skitserede midlertidige bestyrelser såvel som de nye professionshøjskole bestyrelser får; betænkeligheden bunder i flere aspekter:

Sammensætningen af bestyrelserne

- Sammensætningen af bestyrelserne er højest uhensigtsmæssig, hvis bestyrelsen ikke benytter sig af den mulighed, der er for at nedsætte rådgivende råd og udvalg. Det er helt udelukket, at alle uddannelsesinstitutioner under en professionshøjskole bliver repræsenteret i bestyrelsen, og dette vil i realiteten betyde, at bestyrelserne skal tage stilling til spørgsmål omkring uddannelser, som de ikke har nogen forudsætning for at have indsigt i. Det kunne være hensigtsmæssigt om interesseorganisationer, som DLF, BUPL, DS, DSR eller FTF blev repræsenteret i bestyrelsen, da man herigennem sikrer både ekspertviden og en repræsentation fra organisationer, som har viden om det arbejdsmarked, som professionsbachelorerne skal ud på.
- Især omkring godkendelse af studieordninger og lignende for den enkelte uddannelse, vil bestyrelsen kunne være nødt til at træffe beslutninger, som de ikke nødvendigvis har baggrund for træffe. De rådgivende udvalg, hvis bestyrelsen vælger at nedsætte disse, kan i nogen grad ruste bestyrelsen, men det grundlæggende ansvar for udarbejdelse af studieordninger bør være en opgave for det enkelte studieråd. Dette vil i høj grad være nødvendigt, når man ser på læreruddannelsen, hvor man på nuværende tidspunkt er i gang med at implementere en ny lov og bekendtgørelse, som i høj grad kræver ekspertviden på området for at sikre at implementeringen sker på en kvalitativ og fornuftig måde.

Rådgivende organer

- Der er i lovudkastet skitseret flere rådgivende organer; Uddannelsesudvalg (§ 18), repræsentantskab (§ 20) og studieråd (§ 13). Definitionerne heraf er meget uklare, og Lærerstuderendes Landskreds opfordrer til, at man gør det langt mere klart, hvilke kompetencer og funktioner, de forskellige organer har.
- Ligeledes bør det ikke være op til rektor, om disse organer overhovedet skal nedsættes, sådan som det ellers er beskrevet i nuværende lovforslag. Tages de ovennævnte bekymringer omkring bestyrelsernes definitionsmagt i betragtning, bør det være et krav, at der eksisterer nogle rådgivende organer, der reelt er i stand til at tage kvalitativt stilling til konkrete uddannelsesmæssige forhold.
- Hvis et studieråd (§ 13 stk. 2) skulle blive nedsat på en uddannelsesinstitution, så mener vi, at de studerende bør være garanteret pladser i dette udvalg, og at dette bør indskrives i paragraffen.
- Nedsættelsen af uddannelsesudvalg virker overflødig, når studierådene i henhold til beskrivelsen heraf umiddelbart skal beskæftige sig med det samme som uddannelsesudvalget. Det enkelte studieråd vil være "lokalt forankret" i den enkelte uddannelse, hvorfor man også må formode, at dette langt mere kvalitativt vil kunne forholde sig til forhold vedrørende den pågældende uddannelse. For at nedsættelsen af uddannelsesudvalgene skal give mening, er det vigtigt, at det præciseres, hvilke kompetencer og funktioner dette udvalg skal have. Vi forestiller os, at et uddannelsesudvalg fornemste opgave kunne være at nytænke og udvikle selve professionen og overlade detailstyringsproblemer til de enkelte institutioners studieråd.

Studererrepræsentation og studenterindflydelse

Lærerstuderendes Landskreds glæder sig over, at de studerende får to repræsentanter i så vel de midlertidige som de nye bestyrelser, men frygter dog alligevel, at den reelle studenterindflydelse i professionshøjskolerne med nærværende lovudkast kan risikere at blive ikke-eksisterende, hvis man ikke tager følgende i betragtning.

- De to studenterrepræsentanter, der skal sidde i de midlertidige bestyrelser kan ikke repræsentere de mange forskellige uddannelser i professionshøjskolerne, hvis man ikke allerede nu fra politisk så vel som institutionsmæssig side prioriterer, at disse har et reelt studenterbagland at sparre med. Derfor bør der allerede inden d. 1/8-07 være mulighed for at studerende kan mødes; også på professionshøjskoler, hvor de geografiske afstande kommer til at betyde store økonomiske udgifter for den enkelte studerende. Det skal være muligt for studenterrepræsentanterne at få kompensation for eventuelle udgifter, som der måtte være inden professionshøjskolerne træder i kraft.
- Det samme gør sig naturligvis gældende i forhold til de studenterrepræsentanter, der kommer til at sidde i de nye professionshøjskolebestyrelser. Lærerstuderendes Landskreds vil derfor stærkt opfordre til, at man i lovudkastet reviderer § 19, således at det står klart, at de studerende ikke blot har ret til at danne et råd, men at det i stedet skal være et institutionsmæssigt krav, at der eksisterer professionshøjskole-DSR'er. Ellers mener vi ikke, at lovforslaget lever op til redegørelsen vedrørende det repræsentative demokrati i uddannelsessystemet, som Undervisningsministeriet har lavet.
- I forlængelse heraf mener Lærerstuderendes Landskreds, at der fra professionshøjskolernes side skal stilles sekretærbistand og økonomi til rådighed for DSR'erne så vel som de fysiske faciliteter, der er nødvendige, for at studenterrepræsentanter fra samtlige uddannelser under den pågældende professionshøjskole kan mødes. I samme forbindelse bør der ikke være nogen udgifter forbundet med deltagelse i DSR'et, heller ikke i de områder, hvor de studerende er tvunget til rejse over længere distancer for at mødes med de øvrige DSR

repræsentanter fra professionshøjskolens uddannelsesinstitutioner.

Det er faktum, at erfaringerne fra CVU-DSR'erne er blandede, hvis ikke af negativ karakter, og der er derfor tvingende nødvendigt, at ovenstående foranstaltninger træffes, så der ikke endnu engang begås de samme fejl i forhold til studenterrepræsentationen, især taget i betragtning at professionshøjskolerne kommer til at indeholde endnu flere uddannelsesinstitutioner end de eksisterende CVU'er.

Hvis professionshøjskolerne ikke skal opleve de samme problemer som CVU'erne, er det nødvendigt, at man fokuserer meget mere på at engagere de studerende i professionshøjskolens udviklingsarbejde, videnscentre og i samarbejdet med andre forskningsinstitutioner. Dette er den eneste måde hvorpå de studerende vil opleve det medejerskab af institutionen som er essentielt for at konstruktionen vil blive en succes. Derfor er det også vigtigt at de studerende bliver en aktiv medspiller i opstartsprocessen af professionshøjskolerne, og vi ser ikke dette muligt, hvis de ovenstående punkter ikke bliver realiseret.

Sikring af grunduddannelsernes økonomi og studiemiljø

Professionshøjskolerne skal sikres tilstrækkelige midler til fusionsprocessen, således at de i forvejen trængte grunduddannelser ikke endnu engang kommer til at betale prisen. Dette er nødvendigt, hvis der skal være en reel sammenhørighed i højskolerne, og hvis undervisere og studerende ikke skal se højskolerne som en distanceret administrativ konstruktion. Sikringen af grunduddannelserne så vel som professionshøjskolernes økonomi er altafgørende, hvis der i Danmark skal udvikles et langt mere attraktivt mellemlangt videregående uddannelsesniveau. Læreruddannelsen, blandt andet, står overfor en enorm rekrutteringsudfordring, og denne udfordring kan kun imødekommes, hvis læreruddannelsen og professionshøjskolerne har økonomi til at tilbyde et udfordrende og attraktivt studiemiljø, som kan tiltrække de studerende og fungere som et praksisorienteret alternativ og medspiller i forhold til universiteterne. Derfor er det nødvendigt, at politikerne for alvor går ind og ser på, hvordan man kan skabe en fornuftig finansieringsmodel for professionshøjskolerne. Det har vist sig at STÅ-taxameterprincippet ikke er holdbar finansieringsmodel for de efterhånden større og mere komplekse uddannelsesinstitutioner som har set dagens lys. Komplexiteten bliver ikke mindre på MVU området med professionshøjskolerne. Derfor er det at tvingende nødvendighed, at politikerne finder en ny og mere hensigtsmæssig finansieringsmodel.

Forskning og udviklingsarbejde

Det er altafgørende, at det faglige udviklingsarbejde, der kommer til at foregå i professionshøjskolerne kommer de studerende på grunduddannelserne til gode – mono såvel som flerfagligt. Ønsker man reelt, at de studerende skal opleve dannelsen af professionshøjskolerne som et fagligt udfordrende projekt, skal disse inddrages arbejdet.

Lærerstuderendes Landskreds opfordrer til, at der i professionshøjskolerne oprettes en central database, hvor udviklings- og forskningsprojekter med studenterdeltagelse opslås. På den måde kan engagerede og interesserede studerende få muligheden for at søge deltagelse og informationer om kommende og igangværende udviklingsarbejder. Derudover vil Lærerstuderendes Landskreds gerne knytte følgende kommentarer til enkelte afsnit i lovforslaget.

- I forhold til § 3 stk. 2: Det er sket en positiv udvikling i forhold til CVU-lovgivningen, i og med at forhold vedrørende professionshøjskolens vidensgrundlag skal have sammenhæng med udvikling og profession, samt forskningsinstitutioner. Lærerstuderendes Landskreds ønsker dog en formulering, der i højere grad præciserer,

- at forsknings- og udviklingsarbejde skal højne grunduddannelsernes niveau.
- § 24 stk. 2: Det er et problematisk, at der *kan* ydes tilskud til blandt andet det udviklingsarbejde, som er pålagt i professionshøjskolerne. I stedet *skal* der ydes tilskud.
 - § 24 stk. 3: Ligeledes er det problematisk, at man baserer tilskud til drift, administration og generel udvikling på taxameterprincippet. Dette gør professionshøjskolerne urimeligt følsomme overfor udsving i STÅ.

Det tekniske og merkantile område

Lærerstuderendes Landskreds har oplevet, at processen frem mod lovforslaget om professionshøjskoler desværre i alt for høj grad har været præget af en unuanceret debat omkring inkluderingen af de tekniske og merkantile uddannelser. I stedet for at drøfte de kvalitative fordele og ulemper herved, har man i debatter så vel som i høringen den 13. marts '07 valgt at stille de tekniske og merkantile uddannelser op som en modsætning til de nuværende CVU-uddannelser eller den private sektor overfor den offentlige.

Lærerstuderendes Landskreds har i forlængelse heraf følgende kommentarer til inkluderingen af det tekniske og merkantile område i professionshøjskolerne:

- Lærerstuderendes Landskreds ser det som en naturlig konsekvens af dannelsen af professionshøjskolerne, at man inkluderer alle mellemlange videregående uddannelser i Danmark; det være sig sundhedsfaglige, pædagogiske, tekniske, samfundsfaglige og merkantile uddannelser. Lærerstuderendes Landskreds finder, at eksempelvis et samarbejde mellem ingeniør og læreruddannelsen kan være mindst lige så kvalitativt som et samarbejde med pædagoguddannelsen. Vi savner imidlertid politisk vilje til at udtrykke fordelene herved – frem for at det er de studerende, der skal italesætte de indholdsmæssige fordele ved professionshøjskolerne. Lærerstuderendes Landskreds ser gerne, at professionshøjskolerne bidrager til en nedbrydning af barrieren mellem den offentlige og private sektor; på grunduddannelser så vel som på efter – og videreuddannelsesniveau.
- Det er i forlængelse heraf yderst problematisk, at man fra politisk side har valgt at dele lovprocessen omkring professionshøjskolerne i to. Man burde i stedet have taget sig tiden til at lave en løsning på inkluderingen af det tekniske og merkantile uddannelsesområde. Man kan komme i en situation, hvor de teknisk/merkantile uddannelser bliver tvunget ind i allerede eksisterende professionshøjskolekonstruktioner, som er skabt ud fra og til nogle helt andre uddannelser.
- Vælger man at etablere en erhvervsbachelorgrad frem for en at udbyde tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser i professionshøjskolerne, etablerer man et tredje bachelorniveau i Danmark. Dette frygter Lærerstuderendes Landskreds kun vil resultere i yderligere national rangordning mellem bacheloruddannelser samt en manglende gennemsigtighed og sammenlignelighed, som der ellers er krav om i forhold til de internationale uddannelsespolitiske aftaler, som Danmark er en del af.

Vi ser frem til også fremover at indgå i en konstruktiv og positiv dialog omkring professionshøjskolerne. Hvis der er spørgsmål til høringssvaret eller vores syn på den fremtidige proces, så er I velkomne til at kontakte Lærerstuderendes Landskreds.

På vegne af Lærerstuderendes Landskreds

Formand Kresten Bang Heinfelt

Tlf.: 20 33 22 27

Email: formand@llnet.dk